

*Башкорт теле
дәрестәрендә
инновацион
технологиялар
жуланыу*

Теманың актуаллеге:

Бөгөн беҙгө киләсәген алдан күргөн,
планлаштыра алған, тормошқа ашырыу
юлдарын асық төсмөрлөгөн шәхес кәрәк, ә
фәзәти уқытыу технологиялары уқыусының
ижади эшмәкәрлегенең тулынынса асылыуына
ирек бирмәй.

Шуга бәйле уқытыу процесында
информацион технологиялар җулланыу
инновация дәрестәренең бер төрө булып тора.

Мажсаты нәм бурыстары:

- Электрон технологиялар аша укуусыларзың белем сифатын үстерерү;
- башкорт теле дәрестәренә қызығыныу уятыу;
- вакытты дөрөс сарыф итеү;
- укуусының танып – белеү эшмәкәрлеген әүзәмләштерә;
- Эстетик зауыт тәрбиәләй.

Әһәмиәте:

- башкорт теле дәрестәрең абрыйын күтәрә;
- ужытыу сифатын күтәреүгә предмет - ара бәйләнеш булдыра;
- ужыусыларҙа эҙләнеү-тикшеренеү теләге уята;
- ужыусыларҙа үҙ аллы эшләү теләген, һәләтен үстерә;
- үҙ-үзенә ышаныс тәрбиәләй;

1 2 3 4 5 6

Белешмә есан Ынзәер!

Беген көн ямғырлы.
резина итек

бейзлай
тун

Беген көн һалкын.
плащ пальто

быйма

Беген көн һалкын.
плащ пальто

бүрек
шөл

Беген көн 2.
туфли

Правка

Сброс

?

Кнопка

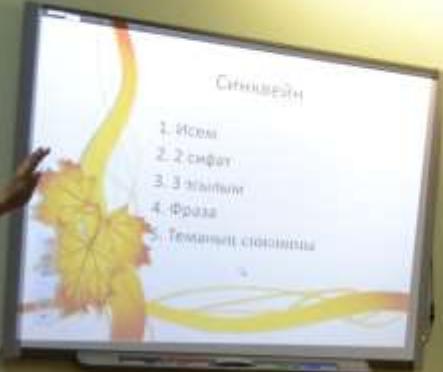
400

Еще тишился лесок.
Лесок засыпал снегом.

Синквейн

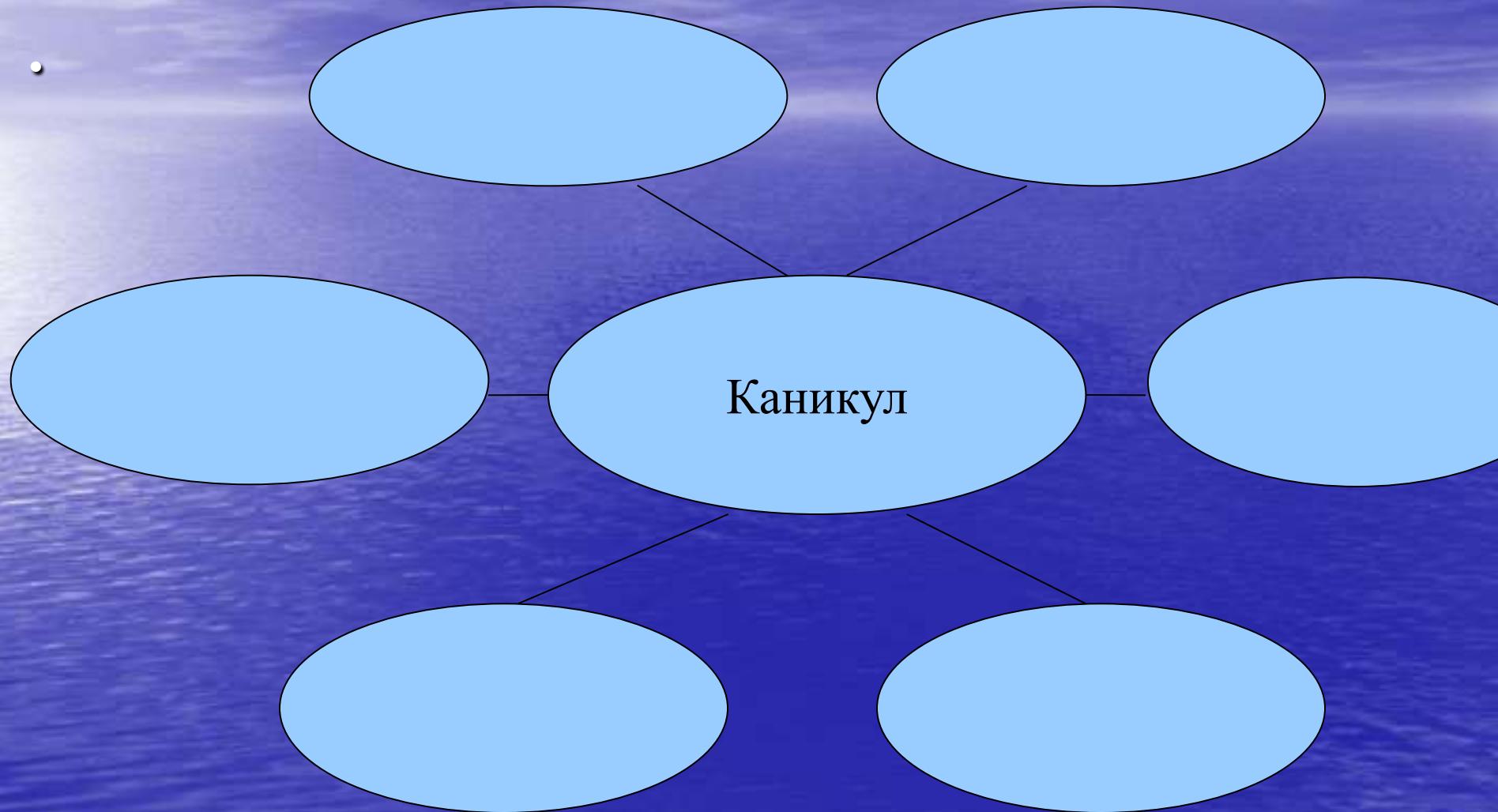
Каникул

- 1. Исем
- 2. 2 сифат
- 3. 3 жылым
- 4. Фраза
- 5. Теманың синонимы

Синквейн

- 1. Каникул
- 2. Күңелле, қышкы
- 3. Уйната, йоқлата, ял иттерә
- 4. Ужыузан ял итеү
- 5. Ял

Кластер

Кластер

Кластер

жеткүрт

карх

көз

можнou

алтын

кувек

...

Қәзерле бал_л_r!

Қ_шқы каникулдар
уақытында «Ыл_с_н»
спорт нарынына hәзүз
төрлө уй_нд_rға көтөп
жалабыз.

Қыш бабай мәнән

Жарылыу

Белдеру

Көзөрле балалар!

*Кышкы каникул
вакытында «Ыласын»
спорт нарайына нөзүзе
тәрлө уйындарға көтөп
жалаңыз.*

Кыш бабай менен

Жарнылыу

- Иң тәмле азық, ~~(x,h)~~инеңсө,
Жұстым, нимә, ~~(q,ə)~~йт әле? -
Тип нораны б~~(q,e)~~рзән- бер көн
А~~(t,f)~~айым Сәйетгәле.

Ағайға мин : - Тәмл~~(x,c)~~нең
Т~~(ə,e)~~млеңе ик~~(i,u)~~нен
Дөрө~~(c,q)~~ ~~(k,l,y)~~
Арқамдан нө

коңкиза елдерәbez

саңғыла шууабыз

хоккей уйнайбыз

таузан сана шууабыз

жар бабай яңайбыз

Кан

Искә төшөрәйек

• Иссем

• Нимем? Нимо?

• Көз зарга

Бүз төркөмө

Предметты белдерө.

Кем? Нимө?

Упосракта

ай, тулгырыусы
улыпкилө

Килемштэр

ТОП

ЧИЛДЕК

ТӨБӨҮ

ТӨШӨМ

УРЫН-
ВАТКА

бала

бала+ның

бала+га

бала

ат аттык ат

ИКМЭК.

Был ИКМЭК.

Был ак ИКМЭК.

Был тәмәк ак ИКМЭК.

Был ягул тәмәк ак ИКМЭК.

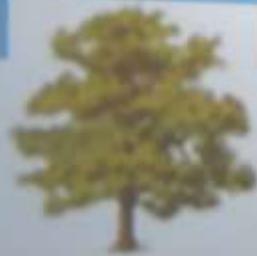
Был ягул бикса тәмәк ИКМЭК.

БЫЛ

Ижади эш

1

40 наң,

Бер айас көркөмдө,

2 не

жетек читчүрүс

... т

т

300

т

Төркөмдөрүү эш

«Жар йомгағы» уйыны

Жыш

Жар

Жыш етте.

Жар яуа

Тренажер таблицалары менән эш

а	о	ө	и	ү	ұ	ы	е	ә	я	ё	ю
1	28	55	82	109	136	163	190	217	244	271	298
ма	мо	мө	ми	му	мұ	мы	ме	мә	мя	мә	міо
2	29	56	83	110	137	164	191	218	245	272	299
ла	ло	лө	ли	лу	лұ	лы	ле	лә	ля	лә	лю
3	30	57	84	111	138	165	192	219	246	273	300
на	но	нө	ни	ну	нұ	ны	не	нә	ня	нә	нио
4	31	58	85	112	139	166	193	220	247	274	301
ңа	ңо	ңө	ңи	ңу	ңұ	ңы	ңे	ңә	ңя	ңә	ңю
5	32	59	86	113	140	167	194	221	248	275	302
ра	ро	ре	ри	ру	рұ	ры	ре	кә	ря	рә	ро
6	33	60	87	114	141	168	195	222	249	276	303
га	го	гө	ги	гу	гұ	ғы	ге	ғә	ғе	ғә	ғю
7	34	61	88	115	142	169	196	223	250	277	304
ға	ғо	ғө	ғи	ғу	ғұ	ғы	ғе	ғә	ғя	ғә	ғю
8	35	62	89	116	143	170	197	224	251	278	305
қа	ко	ке	ки	ку	кұ	қы	ке	қә	қя	қә	қю
9	36	63	90	117	144	171	198	225	252	279	306
тқа	тқо	тқө	тқи	тқу	тқұ	тқы	тқе	тқә	тқя	тқә	тқю
10	37	64	91	118	145	172	199	226	253	280	307
да	до	де	ди	ду	дұ	ды	де	дә	ля	дә	дио
11	38	65	92	119	146	173	200	227	254	281	308
та	то	тө	ти	ту	тұ	ты	те	тә	тя	тә	тю
12	39	66	93	120	147	174	201	228	255	282	309
ва	во	вө	ви	ву	вұ	вы	ве	вә	вя	вә	вю
13	40	67	94	121	148	175	202	229	256	283	310
фа	фо	фө	фи	фу	фұ	фы	фе	фә	фя	фә	фю
14	41	68	95	122	149	176	203	230	257	284	311
за	зо	зө	зи	зу	зұ	зы	зе	зә	зя	зә	зио
15	42	69	96	123	150	177	204	231	258	285	312
зға	зғо	зғө	зғи	зғу	зғұ	зғы	зғе	зғә	зғя	зғә	зғю
16	43	70	97	124	151	178	205	232	259	286	313
са	со	сө	си	су	сұ	сы	се	сә	ся	сә	сю
17	44	71	98	125	152	179	206	233	260	287	314
са	со	сө	си	су	сұ	сы	се	сә	ся	сә	сю
18	45	72	99	126	153	180	207	234	261	288	315
ба	бо	бө	би	бу	бұ	бы	бе	бә	бя	бә	бю
19	46	73	100	127	154	181	208	235	262	289	316
па	по	пө	пи	пу	пұ	пы	пе	пә	пя	пә	пю
20	47	74	101	128	155	182	209	236	263	290	317
жа	жо	жө	жи	жу	жұ	жы	же	жә	җя	жә	жю
21	48	75	102	129	156	183	210	237	264	291	318
ща	що	щө	ши	щу	щұ	щы	ще	щә	щя	щә	щю
22	49	76	103	130	157	184	211	238	265	292	319
ха	хо	хө	хи	ху	хұ	хы	хе	хә	хя	хә	хю
23	50	77	104	131	158	185	212	239	266	293	320
на	но	нө	ни	ну	нұ	ны	не	нә	ня	нә	ню
24	51	78	105	132	159	186	213	240	267	294	321
ша	шо	шө	ши	шу	шұ	шы	ше	шә	шя	шә	шю
25	52	79	106	133	160	187	214	241	268	295	322
ча	чо	чө	чи	чу	чұ	чы	че	чә	чя	чә	чю
26	53	80	107	134	161	188	215	242	269	296	323
ха	ho	hө	hi	hy	hұ	hы	he	hә	hя	hә	hю
27	54	81	108	135	162	189	216	243	270	297	324

62н 99к
26л171н,
226194с227р
126л1й.

МӘКӘЛДӘР

- БЕЛМӘҮ – ФӘЙЕП ТҮГЕЛ,
- ИРЕНГӘН,
- УҚЫМАҒАН УҢЫР
- БЕР КӨН АРТТА ҚАЛЫАН,
- БИШ КӨНДӘ ЛӘ ҚЫУЫП ЕТӘ АЛМАСХЫН.
- УҚЫМАҒАН ТУҢЫР.
- ИКЕ ЭШЛӘР.
- БЕЛЕРГӘ ТЫРЫШМАУ – ФӘЙЕП.

Йәйәләр эсендәге қылымдарзы тәржемә итеп, тексты күсереп язығыз.

Беззен өй янында үзүр бакса (есть). Язығының без унда төрлө йәшелсә-емештәр (посадить). Құмәкләп картуф (посадить). Эсәйем унда күп итеп помидор, кәбестә (посадить). Қыяр, борсак, редис, һуған (сеять).

Еләк түтәле лә (есть). Без уларға көн дә (поливать), уларзың тупрағын (рыхлить), (полоть).

Көз көно.

Көз көнө нарғая. тоя. бушап
кала.

 Ыылы яктарга китә. тунын алмаштыра.

 кышкылықка үзенә киптерә. өң янай,

йоқларга урын әзерләй.

 зә кышкылықка әзерләнә. баксанан нунцы

 йыялар.

Минең ым, ем, ем, ым

ым, ым бар. Минең исемем..., фамилиям...

.... Минэ...йәш. Мин... та уқыйм. дың

исеме.... Ул... ымғәзел, иғтибарлы, көслө.

емден исеме.... Ул

тә эшләй.

студент. Ул та уқый.

Беренсе та

укый. Пенсионерзар. Безбик ...йәшәйбез.

ҚЫШТЫ ҚЕМ НИСЕК ҮТКЭРЭ?

Буранлы қыш етте. Бетә ерзे мамык кеүек ап-ак жар капланы.

Урмандағы

-тәргे һәм

-тарға ауыр кендәр килде.

Кыш

менән

үз өндәрендә йоктай.

-ләр,

-ләр,

азық әзләп, урман һәм қырзарза йөрөй.

-ды дошмандарынан ак төсө,

озон

-тары, үткөр

-зәре һәм йүгерек

-зәре һақтай.

ашай.

-дар жынын

кайры менән түклана,

, мүк сокоп

түркін.

-зар,

-зар қышты жар астында үткәрэ.

Иртәнән кискә тиклем урманда

туқылдауы ишетелә.

Ауылдан хат

Жаңылғының, , , һәм !

Ауылда миңе менән қаршы ауды.

Дында фонтанда „5“! Бедзен зур.

Кисег ауын, болон сыйлас, тоторға барым. Былтырын, хәр зур бұнып киткен. Бер дүс минә шын қона

бүрел тора. Бедзен, бер үшін юады.

Бедз менән иккүн, томон,

артына күркүрең шоронок, хәр

шүңтабең. Бедзен котоңжан

каса, кисег бағынуна тошкен. Чедебедзен,

баксала һ.б. күрілт үзд. Минә

йиширак ауын, -козғ менән

килеп алынғуз, менән түгел!

Сығы менән мин:

Өйгө

Алға

Эзлеу

Бағма

хүзүлек

+ шрифт

- шрифт

Ярҙам

Зак

8. Йыл мизгелдәре

1. Тәқдим ителгөн һүрәттәрҙе нөктәләр урынына куйығыз. Нөктәләр урынына тейешле һүзүәр куйып язығыз.

Кыш якынлаша

Көндәр һалкынайзы. Күк йөзөн

кара болоттар

капланы. Кар катыш һалкын

яуа. Ынуыктан бөжәктәр үә,

ямғыр

коштар үа түркә.

Йылы якка осоп китте.

ағас ярыктарына йәшеренде. Бөжәктәр қойолған

япрактар

Коштар

Күбәләктәр

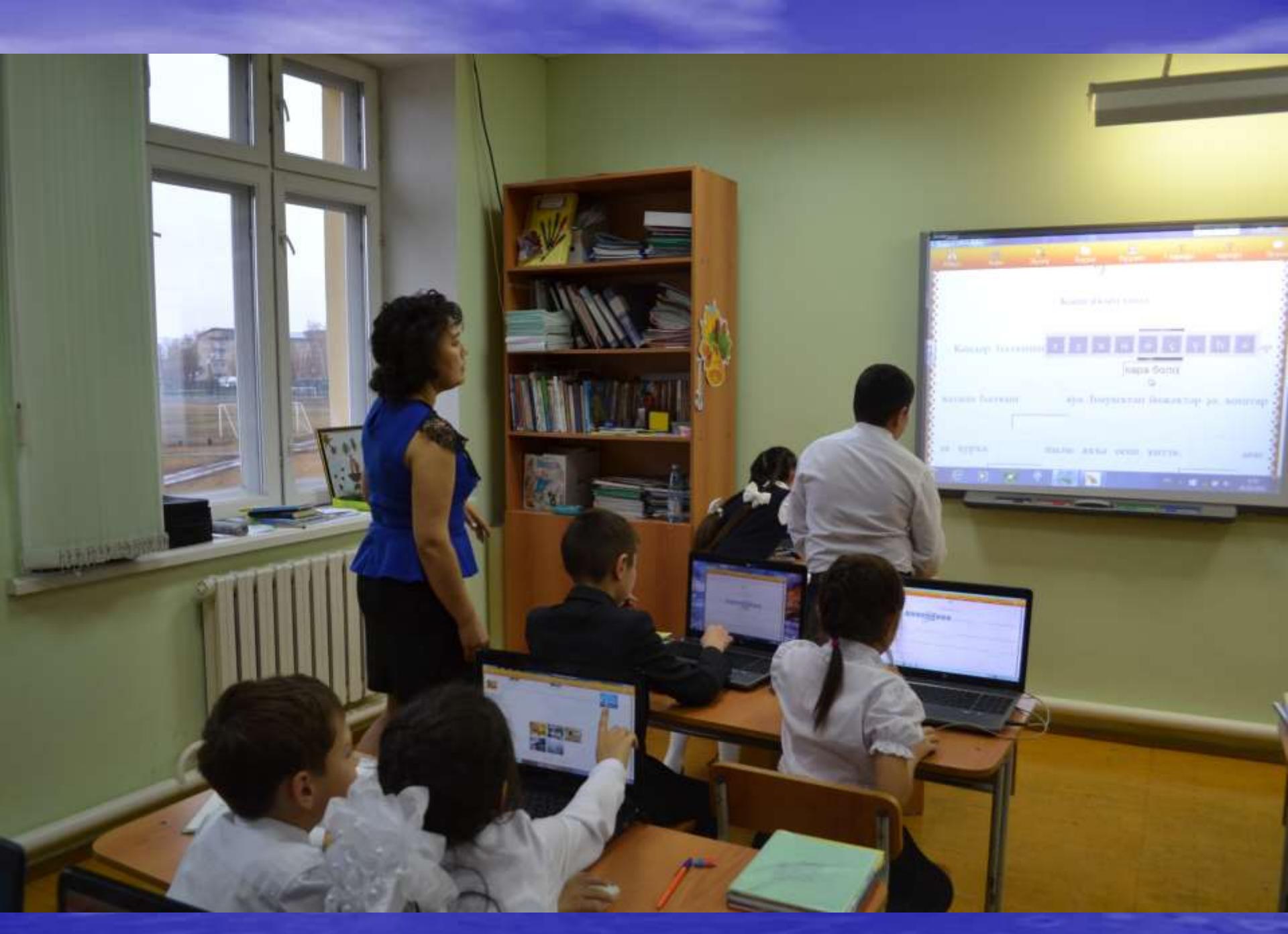

аңтында қышлай. Күп йәнлектәр қышка йөндәрен алмаштыра. Көз азағында

йылға һәм

балыктар

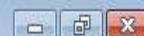

Регистрация участников

Начать Закончить Раздать пульты Тип регистрации

0 из 12

Регистрация История

Должны зарегистрироваться

ФИО	Номер
Әбделмәнова Элвина	0001
Вәлиәхмәтов Данил	0002
Ғәбделмәнова Камилла	0003
Гәрәева Азалия	0004

Уже зарегистрированы

ФИО	Пульт

Регистрация История	
Должны зарегистрироваться	
ФИО	Номер
абдеммано	0017
Эльвира	Давлеткирсан
Диулаткирсан	0022
Иланз	Тимербаевы
Максутов	Зенфира
	Хайруллин

Ағастар нимә коя?

1. атка
2. йон
3. сас
4. япрак

49

.... Йылды яңтарға кітә

1. кешелар
2. жоштар
3. йәнлектәр
4. ямғырзар

2 / 8 18 51

- Электрон дәреслектәр җулланыу;
- электрон һүзлектәр менән эш;
- презентация, слайд һәм видеофильмдар җулланыу;
- төрлө хәрәкәттәр менән ял минуттары;
- компьютер ярзамында иллюстратив материалдар йәки дидактик карточкалар Әзерләү;
- дәрестә интернет селтәрен файдаланыу
- Вотум системаһы менән тестар үткәреү

Башҡорт телен өйрәнеүҙә компьютер жулланыузың роле

компьютер
белеу
тормошта
кәрәк – 24%

интерактив
тактала эшләү
ожшай – 31%

интернеттан
мәғлүмәт алыу
есөн – 7%

компьютер менән
башҡорт теле
дәресе җызыкли
үтә – 29%

Электрон
дәрслектәр
менән эшләү
ожшай – 9%

компьютер

Вотум

Электрон
дәреслектәр

презентация,
слайд,
видеофильмдар

интернет
селтәрен
файдаланыу

Интерактив
такта

мультименеджер
проекторы

илюстратив материал,
дидактик карточкалар

Башкорт телендэ компьютер технологиялары
кулланыу һөзгә нимә бирә?

Материал еңел үзләштерелә;

Дәрестәр қызығлырак була башланы;

Уқыусылар дәрестә актив эшләй;

Дәрескә теләк менән барам;

Үз эштәренде күрһәтеү мөмкинлектәре
булдырылды

Иғтибарығыз өсөн рәхмәт

Ижади уңыштар тәләиғем

